

ere vel anvendte; jeg har stadig opfattet Sagen saaledes, og i Særdeleshed siden man har begyndt at tænke paa at lægge Jernbaner omkring i Sylland, istedetfor at notes med at kjøre langs Vsthyften fra den ene Ende til den anden. Jeg betragter disse Udgifter omtrent paa samme Maade, som naar en Landmand anvender store Midler paa at forbedre sin Jord. Naar han f. Ex. nogle Aar i Træk anvender store Summer paa Draining og lignende Grundforbedringer, er det naturligt, at hans Status i disse Aar bliver mindre god, men det er lige saa naturligt, at han kan have et begunstet Haab om, at hvad han har udgivet i en nær Fremtid, vil komme ind igjen; dette maa være os nogen Trøst, naar vi see disse stor Summer opførte paa Budgettet. Hvad angaaer Spørgsmaalet om, hvorvidt vi ved Besparelser skulle kunne bringe nogenlunde Egevegt tilveie eller ikke, da har jeg nogen Tvivl om, at de Raad, som hidtil ere givne, ville føre til Maalet, og navnlig tror jeg ikke, at det, som det ærede nyvalgte Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (Rosentranck) gav, vil bringe os dertil. Heller ikke kan jeg give ham Ret i, at de Betragtninger, han søgte at gjøre gjældende, først ere komne fra ham; det var hovedsagelig meget gamle Forslag, som have været for her i mange Aar, men jeg har endnu ikke seet nogen synderlig Frugt deraf, skjøndt det ikke kan nægtes, at der ogsaa i denne Henseende fra Regeringens Side er viist idetmindste nogen Smødelommen mod Thinget. — Der er en Ting, som jeg ikke kan undlade at omtale, nemlig vort Domainevæsen. Det giver vel en god aarlig Indtægt, men det tager omtrent Halvdelen deraf igjen til Udgifter, hvilket maa være og idetmindste for mig er Dpfordring nok til idelig og idelig at tilskynde Regeringen til, saavidt det er gjørligt, at lade, hvad dertil egner sig, gaae over i privat Mand's Eie. Jeg skal her særlig bemærke, at der til Lønninger medgaaer ikke saa lidt for store Summer, navnlig under Skovvæsenet og de dermed beslegtede Instituter; men i det Hele taget forekommer det mig, som sagt, at hvad der egner sig til at være i Privatmand's Eie, bør være der. Staten kan

ikke forvalte en Mølle, en Bondegaard, en Kro, en Herregaard, en Skov eller en eneste Plet Jord, uden at Administrationen bliver for dyr; det er et Factum, som jeg ikke tror lader sig modbevise. Den høitærede Finantsminister har ikke været villig til at imødekomme Thingets Ønsker i denne Henseende, og jeg har det Haab, at han ikke, forsaavidt det staaer til ham, vil undlade at vedblive paa denne Veie i Fremtiden, naar det nogenlunde er gjørligt. Gives der Eiendomme, som ikke kunne afhændes til nogenlunde taalelig Pris, maae vi jo vel beholde dem indtil videre, maaskee indtil der indtræder forandrede Forhold i vort Fædreland, men saavidt det lader sig gjøre, maae Salg efter min Betragtning skee. Jeg anseer det ligesom for en Nationalfordeel, og for en Fordeel for Statskassen, forsaavidt det er en Besparelse paa vort Budget. — Det kan vel være, at der ogsaa i andre Retninger kan paavises Besparelser; jeg skal ikke sige det. Man har peget paa mange Ting, og jeg skal tillade mig at nævne endnu een, det er vort Bygningsvæsen. Jeg tror nok, at man, naar Staten skal betale, er lidt for raff. til at forlange nye Bygninger, Ombygninger osv. Et Huus pleier i Reglen ikke at kunne staae saa længe, naar det tilhører Staten, som naar det tilhører en Privatmand. Ønsker man at faae noget Bedre, Smukkere og mere Tidshvarende, tager man det i Reglen ikke, naar Staten skal betale, saa note med at attestere og bevidne, at det ikke kan gaae, og vedkommende Minister maa da see at skaffe Penge til at faae noget Nyt. Der kan gives saadanne Udgifter, som ere nødvendige, men jeg tror rigtignok ikke, at de alle ere det. Der er f. Ex. forlangt en stor Sum til Kjøbenhavns Toldbod, og jeg har stor Tvivl om, at den er saa nødvendig, som det fremstilles, men dette tilhører ikke første Behandling af Finantsloven; det vil senere komme under Dvervetelse. — Hvorvidt en ny Skat er nødvendig eller ikke, vil jo ligeledes senere blive afgjort. Jeg antager, at Forslaget derom vil komme til at gaae jevnside med Finantsloven, og dennes Udseende vil jo, efterhaanden som den kommer under Behandling, bedst vise os, om en saadan Skat vil være nødvendig eller ikke. Ere vi saa heldige at kunne tilveiebringe saa